

Conferința Anuală a Rețelei Enterprise Europe Network - moment de bilanț și pregătire pentru viitor

Rețeaua Enterprise Europe Network organizează în fiecare an Conferința Anuală a Rețelei. În 2019, evenimentul a avut loc în perioada 21-23 octombrie, în Finlanda, la Helsinki, țară care a asigurat președinția Uniunii Europene în al doilea semestru al anului 2019. Evenimentul s-a constituit ca o ocazie de întâlnire, schimb de experiență și bune practici, învățare intensă, dobândire de noi cunoștințe și networking pentru aproape 800 de participanți. Toate țările participante la programul COSME, partenere în Rețea au fost reprezentate. La acestea s-au adăugat și peste 60 de participanți din centrele de cooperare în afaceri. Membrii asociați participanți au fost importante organizații de asistență pentru IMM-uri cum ar fi Eureka, Eurochambres, EU OSHA, ECHA și IPR Helpdesk.

O idee comună care a fost subliniată pe tot parcursul Conferinței a fost tema sustenabilității, în special nevoia de a integra sustenabilitatea și inovarea în politicile europene precum și în activitatea Rețelei.

Programul Conferinței a inclus 18 sesiuni la care au prezentat peste 90 de speakeri reprezentând parteneri din Rețea, membri asociați, Agenția Europeană pentru IMM-uri (EASME) și Comisia Europeană.

Urmând exemplul altor ediții ale Conferinței Anuale, a fost organizată și o zonă dedicată întâlnirilor bilaterale b2b deschisă în toate cele trei zile ale evenimentului.

een.ec.europa.eu

Cuprins

- 01 Editorial
- 02 Surse de finanțare pentru IMM
- 04 Informații europene
- 10 Cereri și oferte de interes
- 13 Noutăți legislative
- 16 Activitatea Consorțiului ERBSN
- 19 Evenimente în Rețea
- 20 Date contact parteneri ERBSN

Principalele tematici incluse în programul din 2019 au vizat: sprijinul pentru inovare, internaționalizarea, durabilitatea, accesul la finanțare, politica industrială și piața unică, activitatea în Rețea.

În cadrul sesiunii de deschidere au fost invitate și câteva companii care au colaborat cu Rețeaua Enterprise Europe și s-au bucurat de rezultate în urma serviciilor furnizate de centrele Enterprise Europe Network. Un exemplu de discurs inspirațional a fost dat de dna Suvi Haimi care a prezentat implicarea sa și a companiei în producerea unui material durabil care ar putea contribui la reducerea deșeurilor. Compania Sulapac din Helsinki a creat o alternativă biodegradabilă la plastic, care ar putea fi produsă folosind utilaje existente de prelucrare a plasticului. A fost prezentată varianta de înlocuire a pailor din plastic cu paie din acest material care se descompune într-un timp rezonabil în apa mărilor și oceanelor. Aportul Rețelei Enterprise Europe Network a constat în sprijinirea firmei pentru a obține fonduri prin Instrumentul pentru IMM-uri, parte din programul H2020. Se pare că ideea și realizările firmei au început să atragă deja investitori majori (de exemplu, Chanel).

În data de 22 octombrie 2019 a fost organizată festivitatea de premiere pentru cele mai bune practici în Rețea (Best Practice Awards). Premiile recunosc munca colegilor din Rețea care au contribuit la îmbunătățirea performanței companiilor-client și a impactului asupra activității și rezultatelor acestora.

În acest an, 14 exemple de bune practici au concurat pentru a primi recunoașterea colegilor din Rețea în patru categorii diferite:

- Cele mai bune practici de comunicare;
- Cele mai bune practici de lucru în Rețea;
- Cele mai bune practici de scalare;
- Cele mai bune practici ale grupului sectorial.

Conferința Anuală Helsinki 2019 a avut ca organizatori și partenerii din Rețeaua Enterprise Europe Network din Finlanda: Business Finland, Camera de Comerț din Regiunea Helsinki și Parcul Științific Turku. Aceștia au predat ștafeta pentru organizarea următoarei Conferințe Anuale colegilor din Rețeaua Enterprise Europe Network Germania.

Irina GĂITĂNARU
CCINA Constanța

Noi oportunități de finanțare pentru IMM-uri dedicate îmbunătățirii competitivității printr-un nou apel al Programului Operațional Regional 2014-2020

Prin Ordinul MDRAP nr. 2665/24.09.2019, Autoritatea de Management pentru POR anunță relansarea apelului de proiecte 2.2 - IMM în regiunile de dezvoltare Nord-Est și Vest. Proiectele pot fi depuse, exclusiv prin intermediul aplicației My SMIS, în perioada 24.12.2019 – 24.03.2020. Obiectivul specific al acestei axe prioritare îl reprezintă îmbunătățirea competitivității economice prin creșterea productivității muncii în IMM-uri, în sectoarele competitive identificate în Strategia Națională pentru Competitivitate.

Această acțiune sprijină în cadrul acestei operațiuni sunt:

- Construirea, extinderea spațiilor de producție/servicii;
- Dotarea cu active corporale, necorporale.

În cadrul acestui apel de proiecte, finanțarea nerambursabilă se va acorda sub formă de ajutor de stat regional pentru o investiție inițială. Prin investiție inițială, în sensul normelor ce reglementează ajutorul de stat regional și al prezentului ghid, se va avea în vedere o investiție în active corporale și necorporale legată de:

- crearea unei unități noi. De regulă, crearea unei unități noi se poate realiza prin construirea și dotarea unui spațiu de producție/prestare servicii, în scopul demarării activității vizate prin proiect.

- extinderea capacitații unei unități existente. Ca urmare a investiției, unitatea existentă este pusă într-o situație în care poate produce mai mult, din cel puțin unul din produsele deja realizate în unitate, fără ca procesul general de producție să fie fundamental schimbat. Extinderea capacitații de producție/prestare servicii presupune menținerea sortimentației și a proceselor de producție deja existente și creșterea volumului producției ca urmare a investiției.
- diversificarea producției unei unități prin produse/servicii care nu au fost fabricate/prestate anterior în unitate. Diversificarea producției presupune ca noile produse/servicii să se adauge gamei sortimentale deja fabricate/prestate.

În cazul ajutoarelor acordate pentru diversificarea unei unități existente, costurile eligibile (finanțabile din ajutor de stat regional) trebuie să depășească cu cel puțin 200% valoarea contabilă a activelor reutilizate (tangibile și intangibile), astfel cum au fost înregistrate în exercițiul financiar ce precede începerea lucrărilor.

Într-un proiect de "diversificare", anumite active utilizate în realizarea unui produs/prestarea unui serviciu existent pot să fie utilizate, în continuare, în realizarea noului produs/serviciu. Spre exemplu, terenul și clădirile utilizate în realizarea produsului A ar putea fi utilizate integral sau parțial în realizarea produsului B (produs nou). Acestea reprezintă "active reutilizate". Atunci când sunt combinate active vechi (reutilizate) și active noi, valoarea eligibilă a noilor active trebuie să fie de cel puțin 3 ori (adică cu cel puțin 200%) mai mare decât valoarea contabilă a activelor reutilizate.

Valoarea contabilă a activelor reutilizate reprezintă valoarea contabilă netă (i.e. valoarea de intrare, mai puțin amortizarea). Dacă activele existente sunt reutilizate parțial în noua activitate de producție, valoarea contabilă a acestora poate fi luată în calcul proporțional (e.g. o hală de producție utilizată parțial în noua activitate).

În cazul investițiilor inițiale care conduc atât la extinderea capacitatei, cât și la diversificarea producției unei unități existente, condiția de mai sus este aplicabilă doar componentei din proiect ce vizează diversificarea unității.

Solicitanții eligibili în cadrul acestui apel de proiecte sunt societățile constituite în baza Legii nr. 31/1990 privind societățile, republicată, cu modificările și completările ulterioare sau în baza Legii nr. 1/2005 privind organizarea și funcționarea co operației, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care se încadrează în categoria microîntreprinderilor, întreprinderilor mici și mijlocii din mediul urban sau a întreprinderilor mijlocii din mediul rural.

Valoarea finanțării nerambursabile acordate este între 200 000 euro și 1 milion euro, echivalent în lei la cursul de schimb Inforeuro, valabil la data lansării apelului de proiecte.

Proiectele pot fi depuse, exclusiv prin intermediul aplicației My SMIS, în perioada 24.12.2019 – 24.03.2020. Toate cererile de finanțare depuse în primele două luni ale apelului vor parurge etapele de verificare a conformității administrative și eligibilității și evaluare tehnică și finanțieră, urmând a fi contractate cele care au obținut cel puțin 80 de puncte (pragul de calitate) și care

se încadrează în alocarea financiară disponibilă pentru acest apel. Dacă această alocare financiară nu este acoperită, restul proiectelor care au obținut între 50 și 79 de puncte, vor fi menținute în competiția cu proiectele din luna următoare.

Respectarea condiției de eligibilitate referitoare la încadrarea solicitantului în categoriile IMM eligibile se va verifica inclusiv în etapa (pre)contractuală, în baza celor mai recente situații financiare aprobate de solicitant, disponibile la aceasta etapă. În acest context, în special în cazul proiectelor incluse în lista de rezervă, perioada cuprinsă între depunerea cererii de finanțare și demararea etapei (pre)contractuale poate fi relativ extinsă. Totodată, întrucât data acordării ajutorului de stat reprezintă data semnării contractului de finanțare, solicitantul va reconfirma, printr-o declarație scrisă, încadrarea în categoria IMM la semnarea contractului de finanțare.

Sursa: www.inforegionordest.ro

Liliana BAICU
ADR Nord-Est

Acord pentru bugetul UE pentru 2020

Comisia Europeană, Parlamentul European și Consiliul European au ajuns la un acord privind bugetul Uniunii Europene pentru anul 2020.

Bugetul UE pentru 2020 este stabilit la 168,69 miliarde EUR în credite de angajament (fonduri care pot fi convenite prin contracte într-un anumit an) și la 153,57 miliarde EUR în credite de plată (fonduri care urmează să fie plătite).

Câteva elemente-cheie privind bugetul:

- 21 % din bugetul total va fi alocat măsurilor de combatere a schimbărilor climatice
- Aproape jumătate din fonduri – 83,93 miliarde EUR în credite ce vor contribui la sporirea competitivității economiei noastre.
- Galileo, sistemul global de navigație prin satelit al Uniunii Europene, va fi sprijinit cu 1,2 miliarde EUR

pentru a-și extinde penetrarea pe piață la nivel mondial, astfel încât să ajungă la 1,2 miliarde de utilizatori până la sfârșitul anului 2020.

- Suma de 255 de milioane EUR va fi alocată măsurilor menite să stimuleze colaborarea dintre întreprinderile europene în vederea dezvoltării de produse și tehnologii de apărare în cadrul Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării.
- Tinerii vor beneficia de sprijin prin intermediul mai multor programe: 2,89 miliarde EUR vor fi alocate educației, prin intermediul programului **Erasmus+**
- Fermierii europeni vor beneficia de 58,12 miliarde EUR.
- Securitatea și gestionarea migrației vor beneficia în continuare de sprijin.

Acordul se bazează pe ipoteza conform căreia Regatul Unit va continua și după retragerea sa din Uniunea Europeană, până la 31 ianuarie 2020 cel Tânăr, să contribuie și să participe la execuția bugetului UE până la sfârșitul anului 2020, ca și cum ar fi stat membru.

Sursa: www.ec.europa.eu

Victorița DRAGOMIRESCU
CCINA Constanța

Programul național de sprijin în sectorul vitivinicola 2019 – 2023

Producătorii din sectorul vitivinicola pot beneficia prin Programul Național de Sprijin în sectorul vitivinicola 2019-2023 de sprijin financiar pentru următoarele măsuri:

1. Promovarea vinurilor

1.1. Submăsura de informare în statele membre ale UE cu privire la consumul responsabil de vin și la schema de denumiri de origine controlată și indicații geografice.

Contribuția UE pentru submăsura de informare este de maximum 50% din valoarea cheltuielilor eligibile, iar contribuția beneficiarilor este de minimum 50% din valoarea cheltuielilor eligibile.

1.2. Submăsura de promovare în țări terțe, în vederea îmbunătățirii competitivității vinurilor cu denumire de origine controlată, indicație geografică sau a vinurilor pentru care se indică soiul viței-de-vie produse în România și pentru crearea de noi oportunități privind exportul sau posibilitatea extinderii de noi piețe de desfacere în țările terțe vizate.

Contribuția UE pentru submăsura de informare este de maximum 50% din valoarea cheltuielilor eligibile, iar contribuția beneficiarilor este de minimum 50% din valoarea cheltuielilor eligibile.

2. Restructurarea și reconversia plantațiilor viticole

Prin implementarea programelor de restructurare/reconversie a plantațiilor viticole, producătorii din sectorul vitivinicola au posibilitatea să-și restructureze sau să-și modernizeze suprafețele cu viță-de-vie, în scopul creșterii competitivității și adaptării la cerințele actuale ale pieței. Sprijinul financiar se acordă pe hectar pentru fiecare măsură eligibilă și nu depășește 75% din valoarea costurilor pentru realizarea măsurilor din cadrul programelor de restructurare/reconversie.

3. Asigurarea recoltei

Prin accesarea acestei măsuri producătorii din sectorul vitivinicola pot beneficia de o stabilitate sporită a veniturilor prin asigurarea suprafețelor împotriva unor fenomene climatice cu efecte adverse asimilabile dezastrelor naturale.

4. Investiții

Sprijinul financiar este acordat pentru creșterea competitivității producătorilor de vinuri, a performanței economice a întreprinderilor, precum și pentru perfecționarea tehnologiilor de vinificație prin care se obțin vinuri calitativ superioare. De asemenea, producătorii pot beneficia de sprijin pentru construirea/achiziția întreprinderilor și achiziția tehnologiilor aferente, modernizarea cramei existente și retehnologizarea acestora, precum și pentru modernizarea spațiilor de prezentare/depozitare a vinurilor proprii. Sprijinul financiar acordat este de până la 50% din valoarea cheltuielilor eligibile din cadrul măsurii. Beneficiarul poate accesa una din măsuri o singură dată pe an.

Sursa: www.madr.ro

Nora MOCANU
CCIA Galați

Din septembrie 2019, informațiile juridice despre companiile din UE sunt disponibile printr-un portal european

Firmele înregistrate la Oficiul Național al Registrului Comerțului (ONRC) au, din septembrie 2019, informațiile juridice disponibile pe portalul Business Registers Interconnection System (BRIS).

Căutarea pe portal este gratuită și poate fi făcută simplu, prin introducerea numelui entității sau a numărului de înregistrare la ONRC. Optional, portalul permite bifarea țării în care activează compania căutată, pentru eficientizarea procesului de căutare. Prin BRIS, utilizatorii vor avea acces la informații precum:

- starea companiei;
- denumirea și forma juridică a entității din registrul comerțului;
- numărul de ordine din registrul comerțului, identificatorul unic la nivel European (EUID) și codul

unic de înregistrare fiscală;

- sediul social/profesional al persoanei înregistrate în registrul și statul membru în care este înmatriculată.

BRIS poate fi accesat prin portalul e-justice.europa.eu, fiind disponibil atât pentru cetățeni, cât și pentru companii.

Pentru companii, portalul permite obținerea informațiilor legate de procedurile de insolvență (doar pentru câteva țări printre care și România). Tot aici, companiile au acces la formulare pentru somățiile de plată, registre funciare și alte documente care le-ar putea fi utile.

Sursa: www.aca.ro/2019

Lucian HOFMAN
ADR Nord-Est

Inovarea cu rezultate cuantificabile, ținta IMM-urilor locale

Capitolul dedicat cercetării și inovării din cadrul ediției 2019 a Cartei Albe a IMM-urilor din România, publicată de Consiliul Național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii (CNIPMMR), oferă câteva rezultate foarte interesante. Dincolo de rezultatele defalcate, o concluzie unificatoare este aceea că IMM-urile privesc cercetarea și inovarea mai degrabă ca pe o sursă potențială de generare rapidă de venituri, fapt care spune multe despre starea actuală a pieței.

Din punct de vedere al naturii activităților inovaționale în IMM-uri, analiza efectuată de CNIPMMR arată că eforturile de inovare desfășurate de firme se concentrează cu precădere asupra dezvoltării de produse noi, implementării de noi tehnologii, modernizării sistemului informatic propriu, abordărilor noi de natură managerială și de marketing și pregătirii resurselor umane. Mai trist este faptul că în aproape 22% din IMM-uri lipsesc cu desăvârșire abordările de tip inovațional, ceea ce denotă o ascuțire a luptei pentru suprviețuire, simultan însă cu o lipsă de perspectivă legată de provocările induse de un viitor tot mai digital și de o piață globală în care specializarea bazată pe inovare va juca un rol tot mai determinant pentru succesul în afaceri.

Și inovarea raportată la ramura de activitate aduce câteva elemente interesante. Astfel, IMM-urile care au indicat concentrarea eforturilor de inovare asupra realizării de produse noi dețin ponderi mai mari în cadrul organizațiilor din comerț și mai reduse în rândul celor din servicii. În schimb, firmele care au menționat axarea pe noi tehnologii se regăsesc mai frecvent printre entitățile din industrie și mai rar printre cele din transporturi. Nu în ultimul rând, organizațiile care au menționat pregătirea resurselor umane ca zonă principală de inovare dețin ponderi mai mari în cazul organizațiilor din servicii și mult

mai reduse în rândul celor din comerț (sub 10% - cifră surprinzătoare având în vedere că zona de comerț este una din cele mai supuse valului de schimbări induse de noua lume digitală).

În acest punct intervine una din valorile de bază ale Cartei realizate de CNIPMMR, prin natura temporală a studiului realizat. Mai exact prin compararea valorilor și evoluția lor în timp. Astfel, IMM-urile care au obținut rezultate financiare mult mai bune în timp pun accent pe dezvoltarea de noi produse, folosirea de noi tehnologii și pe noi abordări manageriale și de marketing. În același timp, IMM-urile care au înregistrat rezultate financiare mult mai slabe se evidențiază prin frecvențe crescute în rândul firmelor care nu au fost preoccupate de desfășurarea de activități de inovare. O posibilă explicație pentru acest rezultat se regăsește în analizele efectuate, în special în zona surselor de finanțare.

Zona de creativitate (sau mai exact de lipsă a acesteia) din rândul firmelor mici și mijlocii din România este evidențiată de analiza modalităților de realizare a inovării în cadrul IMM-urilor.

Astfel, nu mai puțin de 36% dintre acestea realizează inovarea prin adaptarea și modificarea elementelor de noutate dezvoltate inițial de alte organizații. Alte 30% din firme preiau integral elementele de noutate dezvoltate inițial de alte organizații. Un procent de 26% din firme derulează individual activități de cercetare-dezvoltare, iar aproape 9% dintre ele cooperează cu alte organizații privind derularea activităților de cercetare-dezvoltare. Un procent de aproximativ o treime pentru originalitate și eforturi proprii este, să recunoaștem, destul de mic pentru orice pretenție de creativitate susținută.

Obstacolele activității de CDI

Cercetarea CNIPMMR arată și care sunt principalele bariere percepute de IMM-uri în derularea activităților de cercetare-dezvoltare și inovare (CDI). Astfel, 32% din respondenți arată înspre costul ridicat al acestor activități, 21% indică insuficiența fondurilor proprii, aproape 14% indică incertitudinea privind cererea pentru produse inovative, aproape 7% dau vina pe lipsa unor scheme publice de finanțare/co-finanțare a unor astfel de activități, circa 12% indică dificultatea de a găsi parteneri în vederea cooperării, circa 9% indică lipsa unor resurse umane adecvate, iar 13% reclamă lipsa unor previziuni pe termen lung și mediu privind evoluția sectoarelor de activitate.

Sursa: www.marketwatch.ro

Sorin BABAN
IPA Galați

Documentele oficiale nu mai trebuie traduse pentru a putea fi folosite în țările UE

Pentru a se asigura libera circulație a documentelor oficiale în cadrul Uniunii, promovându-se astfel libera circulație a cetățenilor săi, aceasta a fost nevoie să adopte măsuri concrete de simplificare a cerințelor administrative existente legate de prezentarea într-un stat membru a anumitor documente oficiale eliberate de autoritățile altui stat membru. În conformitate cu principiul încrederei reciproce și în scopul promovării liberei circulații a persoanelor în interiorul Uniunii, a fost adoptat Regulamentul nr. 1191/2016, privind promovarea liberei circulații a cetățenilor prin simplificarea cerințelor de prezentare a anumitor documente oficiale în Uniunea Europeană și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1024/2012, cu aplicare din februarie anul curent. Menționăm că Regulamentul a fost publicat în Jurnalul Oficial al UE nr. 200/2016.

Potrivit știrilor juridice, Regulamentul stabilește un sistem prin care să se simplifice în continuare formalitățile administrative privind circulația anumitor documente oficiale și a copiilor certificate ale acestora, atunci când documentele oficiale respective și copiile lor certificate sunt eliberate de o autoritate dintr-un stat membru spre a fi prezentate într-un alt stat membru.

Actele care intră sub incidentă Regulamentului

Regulamentul se aplică în ceea ce privește documentele oficiale eliberate de autoritățile unui stat membru în conformitate cu dreptul său intern care trebuie să fie prezentate autorităților altui stat membru și al căror scop principal este de a stabili unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

- nașterea;
- faptul că o persoană este în viață;
- decesul;
- numele;
- căsătoria, inclusiv capacitatea de căsătorie și starea civilă;
- divorțul, separarea de drept sau anularea căsătoriei;
- parteneriatul înregistrat, inclusiv capacitatea de a

încheia un parteneriat înregistrat și statutul de parteneriat înregistrat;

- desfacerea unui parteneriat înregistrat, separarea de drept sau anularea unui parteneriat înregistrat;
- filiația;
- adoptia;
- domiciliul și/sau reședința;
- cetățenia;
- absența cazierului judiciar, cu condiția ca astfel de documente oficiale să fie emise pentru un cetățean al Uniunii de către autoritățile din statul membru al cărui cetățean este acesta.

Nu mai sunt necesare traducerile

Traducerea nu este necesară în cazul în care:

- documentul oficial este redactat în limba oficială a statului membru în care este prezentat documentul sau, în situația în care statul membru în cauză are mai multe limbi oficiale, în limba oficială sau într-o sau mai multe limbi oficiale ale locului în care documentul este prezentat ori în orice altă limbă pe care statul membru respectiv a acceptat-o în mod expres;
- un document oficial privind nașterea, faptul că o persoană este în viață, decesul, căsătoria (inclusiv capacitatea de căsătorie și starea civilă), parteneriatul înregistrat (inclusiv capacitatea de a încheia un parteneriat înregistrat și statutul de parteneriat înregistrat), domiciliul și/sau reședința sau absența cazierului judiciar este însoțit, în conformitate cu condițiile stabilite în prezentul regulament, de un formular standard multilingv, cu condiția ca autoritatea căreia i se prezintă documentul oficial să considere că informațiile incluse în formularul standard multilingv sunt suficiente pentru prelucrarea documentului oficial.

O nouitate legislativă este faptul că Regulamentul a introdus formularele standard multilingve, care pot fi atașate documentelor pentru a evita necesitatea traducerii acestora.

De principiu, documentele oficiale, precum actele de stare civilă, nu vor mai trebui traduse pentru a fi folosite în alte state UE, fiind suficient să cerem autorității emitente (statului român) să ne dea un formular standard multilingv pe care să-l atașăm aceluiași document oficial. În celăllalt stat UE în care folosim documentul oficial emis în România nu ni se va mai cere o traducere autorizată decât în mod excepțional, pentru că, de principiu, formularul atașat va fi suficient.

Sursa: www.lexcafe.ro

Acordul UE-Singapore: Un impuls pentru locurile de muncă și exporturile din România

Statele membre ale UE au aprobat în cursul lunii noiembrie, acordul comercial dintre UE și Singapore. Valoarea totală a exportului de produse românești în Singapore se ridică la 36 de milioane euro. Odată cu acest acord, 170 de companii românești vor exporta produse precum anvelope, semințe de floarea soarelui sau țevi de metal în Singapore. Un procent de 67% dintre aceste companii este constituit din întreprinderi mici și mijlocii.

Președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, a declarat: „Acesta este primul acord comercial bilateral al Uniunii Europene cu o țară din Asia de Sud-Est, o piatră de temelie a unei relații mai strânse dintre Europa și una dintre cele mai dinamice regiuni din lume. El încununează eforturile acestei Comisii de a construi o rețea de parteneri angajați în desfășurarea unor activități comerciale deschise, echitabile și bazate pe reguli. De când am preluat mandatul în 2014, comerțul a creat 5 milioane de noi locuri de muncă în UE, iar în prezent contribuie la angajarea în cîmpul muncii a 36 milioane de persoane. Aceste cifre, împreună cu faptul că el reprezintă 35 % din PIB-ul UE, arată cât de important este comerțul pentru prosperitatea Europei.”

Comisarul pentru comerț, Cecilia Malmström, a declarat: „Acordul comercial dintre UE și Singapore este o dovdă în plus pentru angajamentul nostru de a desfășura activități comerciale echitabile și bazate pe reguli. Acordul va aduce beneficii lucrătorilor, fermierilor și întreprinderilor de toate dimensiunile, atât din UE, cât și din Singapore. El include, de asemenea, clauze stricte de protejare a drepturilor omului și ale lucrătorilor, precum și mediul. Cu acest acord, numărul acordurilor comerciale puse în aplicare de UE în ultimii cinci ani a ajuns la 16. El se înscrie în totalul de 42 de acorduri comerciale, cu 73 de parteneri, reprezentând o treime din comerțul total al UE. Această rețea comercială este cea mai mare de acest tip din lume.”

Singapore este de departe cel mai mare partener comercial al UE în regiunea Asiei de Sud-Est, în condițiile unui comerț bilateral total cu bunuri în valoare de peste 53 de miliarde euro, iar cu servicii în valoare de alte 51 de miliarde euro. Peste 10 000 de întreprinderi din UE sunt stabilite în Singapore, utilizând acest stat ca platformă pentru întreaga regiune a Pacificului. Singapore este, de asemenea, pe locul întâi în ceea ce privește investițiile europene în Asia, investițiile între UE și Singapore crescând rapid în ultimii ani: stocurile de investiții bilaterale combinate au atins 344 de miliarde euro în 2017.

În temeiul **acordului comercial**, Singapore va elimina toate taxele vamale restante aplicate produselor UE. De asemenea, acordul oferă noi oportunități pentru furnizorii de servicii din UE în sectoare precum, printre altele, telecomunicațiile, serviciile de mediu, ingeria, informatică și transportul maritim. În plus, el va crește predictibilitatea mediului de afaceri.

Acordul va permite, de asemenea, protecția juridică pentru 190 de produse alimentare și băuturi europene emblematice, cunoscute ca indicații geografice. Singapore este deja a treia cea mai importantă destinație pentru astfel de produse europene de specialitate. În plus, Singapore a convenit să eliminate, pe lângă taxele vamale, obstacolele din calea comerțului desfășurat în sectoare-cheie, de exemplu prin recunoașterea testelor de siguranță ale UE pentru autoturisme și pentru multe aparate electronice sau prin acceptarea etichetelor pe care întreprinderile din UE le utilizează pentru textile.

UE și Singapore au încheiat, de asemenea, un **acord de protecție a investițiilor**, care poate intra în vigoare după ce a fost ratificat de toate statele membre ale UE, în conformitate cu proprietile lor proceduri naționale.

Sursa: www.ec.europa.eu

Florin Constantin ȘERBESCU
TEHNOPOLIS Iași

Prioritățile politicii alimentare durabile solicitate de organizațiile europene

UE este pe prima linie a reducerii deșeurilor alimentare, asigurând tranziția către sisteme de politici alimentare durabile

36 de grupuri de campanie, organizații agricole și think tank-uri, inclusiv Zero Waste Europe, s-au reunit pentru a cere nouului președinte al Comisiei Europene să stabilească o politică alimentară integrată și durabilă a UE în timpul președinției sale. Într-o scrisoare deschisă către președintele Ursula von der Leyen, organizațiile - reprezentând sectoarele agriculturii, pescuitului, mediului, bunăstării animalelor, sănătății, consumatorilor, dezvoltării, justiției sociale, climei și silviculturii - au solicitat, de asemenea, un vicepreședinte al Comisiei Europene responsabil pentru asigurarea tranziției la sisteme de politici alimentare durabile. Citând amenințările existențiale prezентate de tendințele actuale, scrisoarea afirmă: „Reformarea sistemelor noastre alimentare este [...] o oportunitate pentru UE și statele sale membre de a aborda preocupările multor cetățeni și este cheia pentru îndeplinirea obiectivelor ONU de dezvoltare durabilă. Acordul de la Paris privind schimbările climatice și multe alte angajamente de a proteja oamenii și planeta”.

Crearea unei politici alimentare integrate durabile

Crearea unei politici alimentare integrate, sub administrarea vicepreședintelui Comisiei Europene, este esențială pentru coordonarea eforturilor multor departamente diferite care afectează sistemele noastre alimentare. În baza rezultatelor alegerilor parlamentare recente ale UE, semnatarii au evidențiat voința publică în creștere pentru o abordare integrată și holistică a politicii alimentare durabile. Luând în considerare principalele concluzii ale raportului IPES-Food din februarie 2019, „Spre o politică alimentară comună pentru UE”, scrisoarea solicită o îndepărțare de la politicile specifice sectorului punând un accent mai mare asupra alimentelor, contribuind la asigurarea unei game mai largi de părți interesate implicate în conceperea și monitorizarea unor astfel de politici.

Planul de acțiune pentru economia circulară

Comisarul Katainen a continuat: „În martie 2019, Comisia a publicat un raport privind punerea în aplicare a Planului de acțiune pentru economia circulară. Acesta arată cum planul a accelerat tranziția către o economie circulară. Ce înseamnă asta în practică? Ei bine, crearea de locuri de muncă, pentru început.

În 2016, sectoarele relevante pentru economia circulară au angajat peste patru milioane de lucrători - o creștere de 6% față de 2012. Circularitatea a deschis noi oportunități de afaceri. Activitățile circulare precum repararea, reutilizarea sau reciclarea au generat valoare adăugată de

aproape 147 miliarde EURO.

De asemenea, au reprezentat investiții în valoare de aproximativ 17,5 miliarde EURO.

Depășirea tuturor acestor lucruri este impulsul pentru un viitor mai durabil - în care sectorul alimentar joacă un rol fundamental. În UE, 61% din biomasă este folosită în principal pentru hrana și hrana animalelor, iar întregul lanț al sectorului alimentar angajează o cincime din forța de muncă. Dar mâncarea este mult mai mult decât o simplă marfă comercială. Este încărcată cu valori istorice, culturale și sociale. Și, desigur, are un impact direct asupra mediului nostru. În timp ce cetățenii se așteaptă ca alimentele lor să fie sigure și accesibile, ei sunt tot mai preocupați de calitatea alimentelor, de originile sale și de impactul asupra sănătății lor și a mediului. Gestionarea durabilă a terenurilor, solului, apelor și conservarea și utilizarea durabilă a biodiversității sunt esențiale pentru a face circulația sistemelor alimentare.”

Pentru a avansa agenda privind economia circulară, Comisia se va angaja în interacțiuni directe cu părțile interesate de pe întregul lanț de valori. Această abordare a catalizat cooperarea intersectorială între actori publici și privați, permitând în același timp replicarea și extinderea inițiatiilor din interiorul și din statele membre. Cu toate acestea, peste jumătate din deșeurile alimentare generate în UE provin din casele personale ale oamenilor, astfel încât trecerea la o circularitate mai mare și la practici alimentare mai durabile are nevoie de implicarea activă a cetățenilor.

Comisarul Katainen a adăugat: „Sectorul alimentar și al băuturilor nu a primit încă același nivel copleșitor de atenție acordat acțiunilor noastre legate de materialele plastice. Există o mulțime de posibilități de reproiectare a unui sistem alimentar care reduce la minimum pierderile și promovează circularitatea. Acest lucru va maximiza valoarea pentru consumatori, producători și societatea în general. O abordare sistemică înseamnă, de asemenea, obținerea reciclării complete a ambalajelor din plastic până în 2030, în conformitate cu strategia Comisiei în materie de materiale plastice. Transformarea deșeurilor

biologice, a reziduurilor și a deșeurilor în resurse valoroase, ca parte a bioeconomiei, oferă oportunități de afaceri suplimentare. Pierderea și risipa de alimente nu este altceva decât un simptom al unui sistem alimentar disfuncțional, iar combaterea cauzelor sale principale necesită o regândire a modului în care producem, comercializăm, distribuim și consumăm produsele alimentare. Viitoarele „recomandări de acțiune” în domeniul prevenirii deșeurilor alimentare, care urmează să fie elaborate și adoptate de această platformă în decembrie 2019, pot aduce o contribuție importantă la acest efort.

Trebuie să activăm mecanisme la nivel internațional, UE, național și local pentru a ajuta părțile interesate să facă o tranziție de succes către sisteme alimentare mai durabile. Desigur, politicile care vizează consolidarea producției și consumului durabile trebuie să protejeze siguranța alimentelor, sănătatea animalelor și a oamenilor. O abordare „business ca de obicei” nu este suficientă pentru a face față numeroaselor provocări interrelaționate și concurente cu care se confruntă sistemele noastre alimentare.”

Sursa: www.governmenteuropa.eu

Manuela BACIU
CCIA Galați

MADR: Atestarea produselor tradiționale se poate obține și online

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale anunță producătorii/procesatorii de produse agroalimentare că pot solicita, online, eliberarea atestatului pentru produse tradiționale în conformitate cu prevederile Ordinului comun nr. 724/2013 al ministrului

agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului sănătății și al președintelui Autorității Național pentru Protecția Consumatorului, prin intermediul versiunii web a CPAC – Catalogul Produselor Alimentare Certificate.

Pe site-ul www.madr.ro a fost creat un buton la Secțiunea Industrie Alimentară care redirecționează utilizatorul către platforma de depunere on-line disponibilă la adresa <https://cpac.afir.info>. Astfel, producătorii/procesatorii care doresc să fie atestați și în același timp să fie listați în aplicația mobilă CPAC, vor avea la dispoziție un instrument rapid și modern pentru acest lucru, dezvoltat de către Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale și pus la dispoziția tuturor celor interesați în versiune web (desktop) a acestei aplicații.

Prin intermediul versiunii web CPAC, producătorii români pot transmite solicitări de atestare a unor noi produse înregistrate pe scheme de calitate naționale, își vor putea vizualiza cererile transmise (împreună cu toate documentele anexate), pot transmite spre validare solicitările (împreună cu documentele anexate), iar angajații din cadrul Direcțiilor Agricole Județene (DAJ) pot vizualiza și descărca toate documentele aferente solicitărilor primite. Versiunea web CPAC va ușura atât solicitarea, cât și obținerea atestatului de produs tradițional. Toate produsele care au primit atestate pe schema de calitate națională, din partea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, vor putea fi vizualizate, în mod automat, și în aplicația CPAC pentru dispozitive mobile. Precizăm că, până în prezent, aplicația CPAC include 1.093 de produse.

Aplicația mobilă CPAC a fost lansată în 2018, la începutul lunii noiembrie și este rezultatul unei acțiuni de voluntariat a departamentului IT din cadrul AFIR. Prin intermediul aplicației, Agenția promovează și sprijină consumul produselor atestate la nivel național (produse tradiționale, montane, cu rețetă consacrată) și la nivel european (produse cu denumire de origine protejată – DOP sau cu indicație geografică protejată – IGP).

În vederea debirocratizării și simplificării procedurilor administrative privind eliberarea atestatului produs tradițional și pentru a veni în sprijinul producătorilor de produse tradiționale a fost elaborat „Ghidul cu procedura de depunere on-line a documentației pentru atestarea/inregistrarea produselor pe scheme de calitate naționale prin aplicația CPAC”. Acesta este postat pe site-ul MADR, la secțiunea de Industrie Alimentară și poate fi consultat de către solițanți pentru a cunoaște etapele necesare realizării procedurii de depunere a documentației necesare, în conformitate cu legislația în vigoare.

Sursa: www.madr.ro

Ionuț MOCANU
CCIA Galați

Cereri și oferte de interes (CCIA GALAȚI)

BOUA20180929001

Companie ucraineană din Kiev cu o experiență de 8 ani, producătoare de articole din piele de înaltă calitate, având propriul brand, este interesată să găsească distribuitor, pentru a-și promova și vinde produsele pe piața externă. Compania este capabilă să producă în volume mici și mari, în conformitate cu cerințele potențialului client. Portofoliul companiei include peste 40 de modele de genți pentru bărbați și femei, ghete, rucsacuri, accesorii din piele.

BOIL20190730001

Compania israeliană înființată în 1984, cu peste 150 de angajați, dezvoltă produse personalizate, cum ar fi sisteme de control, afișaje iluminate, tipuri de tastatură, cabluri și încălzitoare plate, dispozitive multifuncționale și unități înlocuibile. Sectoarele industriale pe care se focusează compania sunt: medical, de apărare, aerospațial și civil. Compania caută acorduri de asociere sau subcontractări, pentru a pătrunde pe noi piețe.

BOFR20180731001

Companie franceză produce din 1999 produse de îngrijire a copiilor, care combină siguranță, calitatea, designul și respectul pentru planetă. Toate produsele sunt fabricate în conformitate cu standardele europene și cu materiale naturale (bumbac și lemn), fără nici o substanță dăunătoare pentru copil. Produsele pot fi personalizate, iar clienții pot selecta designul și țesăturile(culoare și model. Compania vinde produsele Made in France pentru bebeluși pe piața franceză și în Europa și caută acum distribuitori și / sau agenți comerciali de încredere pentru a-și extinde activitățile.

RDKR20190718001

Societate coreeană înființată în 1990 a dezvoltat tehnologia aplicabilă sistemului de distribuție a energiei electrice. Compania vine cu ideea de tehnologie avansată în acest domeniu, deoarece multe dispozitive se transformă în produse electronice în societatea modernă, ceea ce înseamnă că cererea de baterii crește constant, în timp ce raportul de colectare și reciclare a bateriilor uzate este considerabil scăzut. Societatea își propune să rezolve problemele de mediu pe măsură ce utilizarea de metale grele în baterie crește constant și duce la poluarea mediului. Se caută parteneri care să colaboreze la introducerea tehnologiei de colectare și reciclare a bateriilor sau extragerea metalelor grele din baterie prin tehnologia avansată de dezasamblare și reciclare a bateriei, în baza unui acord de cooperare de cercetare.

RDES20191008001

Un centru tehnologic spaniol al sectorului încălțăminte și plasticului caută parteneri pentru a crea un consiliu consultativ pentru un proiect care să fie prezentat la apelul Horizon 2020, Fast Track to Innovation. Proiectul va dezvolta o soluție non-chimică pentru dezinfecția solului bazată pe utilizarea unei pelicule de barieră biodegradabile 100%. Partenerii căutați pot fi organizații interesante care reprezintă sectorul agroalimentar, sectorul agriculturii plastice, autoritățile de reglementare, asociațiile de consumatori și societatea civilă.

Info help-desk: Geanina ONODI,
tel. 0236 460545, e-mail: een@ccialgl.ro

Cereri și oferte de interes (IPA Galați)

BOAT20180416001

O companie austriacă activă de 25 de ani în domeniul eficienței energiei termice, a dezvoltat o metodă inovatoare pentru restaurarea termică a clădirilor vechi. Compania ar dori să stabilească acorduri pentru servicii de distribuție și acorduri de achiziții.

BOBG20191115001

Un producător de vin din Bulgaria caută distribuitorii pentru vin de calitate superioră în ediție limitată. Producătorul este dispus să eticheteze sticlele în conformitate cu specificațiile clientului.

BRSI20191108001

O companie din Slovenia, care creează și produce jucării cu rolul de a imbunătăți capacitatele cognitive și senzoriale ale copiilor și batrânilor, caută producători pentru acorduri de fabricație.

Cereri și oferte de interes (ADR Nord-Est)

BRPL20190808001

Companie poloneză care produce siropuri de fructe și băuturi răcoritoare cauză furnizorii de sucuri, componente pentru sucuri organice, în baza unor acorduri de fabricație. Partenerul potențial trebuie să fie capabil să furnizeze sucuri organice, în ambalaje vrac (ex. rezervor de 1000 kg), diverse componente pentru sucuri organice (fructe și legume proaspete, ambalate în lăzi) și concentrante pentru amestecuri de sucuri. Este obligatorie certificarea pentru produse bio, eco și organice, iar transportul este în responsabilitatea furnizorului.

BOIT20190724002

Producător italian de produse cosmetice naturale și organice, fabricate cu ulei extravirgin de măslini și cânepă, cauză distribuitorii. Compania produce cosmetice naturale, cu impact redus asupra mediului, în conformitate cu principiile ecologice ale produselor cosmetice, respectiv fără parabeni, siliconi și derivați de petrol. Partenerul vizat ar trebui să distribuie și să promoveze produsele companiei către magazine, comercianți cu amănuntul de produse naturale și farmacii.

BODE20190214001

O companie din nordul Germaniei, cu 70 de ani de experiență în dezvoltarea de soluții pentru sectorul de epurare, dezvoltă stații de pompăre a apelor uzate cu un sistem inovator, care elimină produsele reziduale și deșeurile care ar putea bloca pompele de canalizare. Compania cauză un partener de încredere care să comercializeze, să instaleze și să întrețină sistemele din România. Furnizarea de piese de schimb ar fi acoperită de compania germană. Partenerul vizat trebuie să aibă

BRPL20191009001

Un producător polonez de materiale antistatici, mașini și utilaje, produse chimice și ambalaje, cauză producători sau furnizori de granule pentru producția de plastic și pentru agenți antistatici. Compania dorește să încheie acorduri de fabricație.

TRCN20190929001

O companie din China cauză parteneri din Europa pentru a lucra împreună la tehnologii de fabricare a etichetelor electronice de raft (ESL). Compania a fost fondată în 1989. Principalele produse fabricate sunt casele de marcat, software-urile comerciale, echipamentele inteligente de vânzare cu amănuntul, etc.

Info help-desk: Emilia Mihaela COSERU, tel. 0723 526 985, e-mail: bazilapostol@ipa.ro

experiență în îndeplinirea sarcinilor asumate și să fie familiarizat cu stații de pompăre a apelor uzate.

BRFR20190718001

O companie franceză specializată în proiectare și confecționare mobilier pentru interior, la comandă, cauză noi furnizori de lemn, care ar putea să ofere lemn de fag și pin. Lemnul trebuie să fie laminat și să înndeplinească specificațiile cerute de companie. Se solicită o cooperare pe termen lung. Acest angajament pe termen lung din partea companiei ar putea deschide calea către o posibilă adaptare a condițiilor de plată, după validarea fiabilității sale de către furnizor. O descriere completă a specificațiilor necesare va fi furnizată la cerere.

BRUK20190716002

Companie din UK cauză un partener pentru încheierea unui acord de servicii pentru revizuirea conținutului online al unei platforme de învățare electronică a limbii arabe. Deoarece, în prezent, nu există o ofertă echivalentă sau comparabilă pe piață și pentru a trece de la învățarea standard a limbii arabe la livrarea online, compania britanică are nevoie de un expert pentru a se asigura că, la nivel de conținut, se oferă rezultatele dorite ale învățării. Prin urmare, compania britanică cauză un parteneriat cu o organizație, sub forma unui acord de servicii, cum ar fi cu o universitate specializată în învățarea limbilor străine, un consorțiu de centre de învățare a limbilor străine, un centru cu atribuții de acreditarea cursurilor de limbi, prin învățare online sau la distanță, care va examina conținutul de învățare a limbilor online, în conformitate cu standardele CEFRL.

Info help-desk: Lidia BEȚOAEA, tel. 0233 218071, e-mail: een@adrnordest.ro

Cereri și oferte de interes (Camera de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța)

BRPL20190731002

O companie din Polonia caută producători de profile din aluminiu pe care să îi subcontracteze. Produsele pe care le cauță IMM-ul trebuie să fie conform standardului EN AW-6060 T6, să aibă finisare prin anodizare (culoarea naturală a aluminiului, finisaj mat, grosimea stratului între 15-20 microni), iar producătorul trebuie să aibă o capacitate de 30 000 kg/an.

BOPL20190215001

Un furnizor polonez de turism de aventură, cu o gamă variată de pachete turistice – excursii, off-road, călărie, trekking, rafting, ciclism și altele – cauță parteneri care să îi promoveze serviciile pe piețe internaționale, precum agenții de turism sau tur-operatori.

BOFR20190326002

O distilerie franceză produce sub brand propriu gin și, în colaborare cu o cafenea locală, un lichior de cafea tip cold brew, pentru care cauță distribuitorii. Băuturile sunt ambalate în sticle de 700 ml și au tărie de 40°.

BRUK20190919002

O companie londoneză, specializată în traducerea documentelor în alfabetul Braille, cauță furnizori de

hârtie cu o grosime de cel puțin 190 g/m². Compania traduce atât documente oficiale, cât și personale, pentru public, agenți economici și instituții publice, având în portofoliu și alte servicii adiacente: semnalistică în braille, transcriere audio, accesibilitate online.

BOHR20190812001

O companie din Croația, activă în industria aditivilor de patiserie-cofetărie, produce colorant alimentar comestibil pentru prăjitură, torturi și alte preparate alimentare, pentru care cauță distribuitorii externi. Compania produce colorant alimentar în zece culori: galben, albastru, verde, roșu, oranj, alb, mov, maro-ciocolatiu, negru, roz.

BRDE20190925001

O companie din Germania, specializată în realizarea instrumentelor de scris fabricate din lemn, destinate activităților promoționale, cauță parteneri cu care să încheie acorduri de producție. Viitorii parteneri vor avea sarcina de a asambla pixurile și creioanele mecanice, certificate internațional pentru sustenabilitatea materiilor prime. Compania necesită cel puțin 6 standuri de asamblare.

Info help-desk: Bogdan CAZAN,
tel. 0241 550960, e-mail: een@ccina.ro

Cereri și oferte de interes (Tehnopolis Iași)

BRDE20190916004

Companie germană care produce înghețată cauță o linie de ambalare pentru porții mici, cu o capacitate de 1.000 de porții pe oră.

BOUA20190704001

Firmă din Ucraina oferă produse de morărit: făină de grâu, făină de cereale integrale, tărâțe de grâu și tărâțe de grâu granulat, diferite tipuri de macaroane. Compania cauță parteneri din China, Polonia, România, Slovacia și țările baltice.

BOSK20190905001

Firmă din Slovacia specializată în fabricarea produselor din plastic cu tehnologie de turnare prin injecție și termoformare își oferă serviciile pentru subcontractare.

BOSG20190903002

Firmă din Singapore specializată în producția de echipamente medicale și de protecție cauță distribuitorii străini.

RDES20190830001

Un centru tehnologic privat non-profit spaniol pregătește o propunere de proiect pentru NMBP-31-2020 legată de dezvoltarea și îmbunătățirea materialelor pentru generarea de energie eoliană offshore și producerea energiei cu ajutorul valurilor maritime/oceanice. Partenerii vizăți ar trebui să fie companii care operează platforme off-shore sau companii implicate în construcția și producția de materiale pentru generarea de energie eoliană și mareică.

Centrul a coordonat 19 din cele 35 de proiecte europene în care a fost implicat, principalele domenii de CDI în care își dezvoltă activitățile fiind nanotehnologia, materiale noi și tehnologii avansate de mediu. Proiectul va fi axat pe îmbunătățiri care reprezintă direct o scădere considerabilă a costurilor (cheltuieli de capital, costuri de funcționare și întreținere) și îmbunătățirile proceselor de fabricație.

Info help-desk: Cristina BĂLĂSA,
tel. 0332 102208, e-mail: relatii.publice@tehnopol-is.ro

Noi reglementări europene pentru aparate electronice și electrocasnice mai durabile

În efortul continuu de a reduce amprenta de carbon a Europei și de a face facturile la energie mai mici pentru consumatorii europeni, Comisia a adoptat după un proces de consultare, 10 regulamente de punere în aplicare a proiectării ecologice, care stabilesc eficiența energetică și alte cerințe pentru următoarele grupuri de produse: frigidere; mașini de spălat; mașini de spălat vase; ecrane electronice (inclusiv televizoare); surse de lumină și angrenaje de control separate; surse de alimentare externe; motoare electrice; frigidere cu funcție de vânzare directă (de exemplu, frigidere din supermarketuri, distribuitoare automate pentru băuturi reci); transformatoare de putere; și echipamente de sudare.

Pentru prima dată, măsurile includ cerințe privind reparabilitatea și reciclabilitatea, contribuind la obiectivele economiei circulare prin creșterea duratei de viață, întreținere, reutilizare, modernizare, reciclarea și manipularea deșeurilor de aparate.

Proiectarea ecologică vizează facilitarea reparației produselor prin asigurarea disponibilității de piese de schimb o perioadă lungă de timp după cumpărare, de exemplu:

- 7 ani minim pentru aparate frigorifice (10 ani pentru garnituri de uși);
- 10 ani minim pentru mașinile de spălat gospodărie și mașinile de spălat menaj;
- 10 ani minim pentru mașinile de spălat vase menajere (7 ani pentru unele piese pentru care accesul poate fi limitat la reparatorii profesioniști);

În plus, în această perioadă, producătorul va asigura livrarea pieselor de schimb în termen de 15 zile lucrătoare, piesele de schimb pot fi înlocuite cu utilizarea unor instrumente disponibile în mod obișnuit și fără deteriorarea permanentă a aparatului și trebuie să asigure disponibilitatea informațiilor despre reparații și întreținere profesională pentru reparatorii profesioniști.

Comisia estimează că aceste măsuri, combinate cu etichetele de eficiență energetică adoptate la 11 martie 2019, vor duce la 167 TWh de economii de energie finale pe an până în 2030. Acest lucru echivalează cu consumul anual de energie al Danemarcei și corespunde unei reduceri de peste 46 de milioane de tone de echivalent CO₂. Datorită acestor măsuri, gospodăriile europene vor economisi în medie 150 EUR pe an.

Aceste economii sunt în plus față de cele pe care trebuie să le obțină cerințele existente în materie de eco-proiectare și etichetare energetică, adică aproximativ 150 Mtoe (milioane de tone de echivalent petrol) până în 2020, ceea ce reprezintă aproximativ energia primară anuală a Italiei.

Sursa: www.europa.eu/rapid/press-release

Ruxandra SERESCU
CCINA Constanța

Noua lege a incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri

La inițiativa Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat, Guvernul României a aprobat un nou proiect de lege privind incubatoarele și acceleratoarele de afaceri, cu scopul de a schimba cadrul legal existent, în sensul sprijinirii firmelor aflate în fazele inițiale de dezvoltare.

Conform proiectului, incubatorul de afaceri este definit astfel: "Structură de sprijin a dezvoltării afacerilor care oferă un spațiu și o infrastructură adecvată pentru rezidenți, gestionată de un administrator, care urmărește crearea unui mediu favorabil, sustenabil pentru întreprinderile mici și mijlocii nou-înființate, stimulându-le potențialul de dezvoltare și de viabilitate, ajutându-le să se dezvolte în perioada de început prin asigurarea unor facilități comune și de suport managerial".

"Acceleratorul de afaceri" are următoarea definiție: "Program derulat în cadrul incubatorului de afaceri, care asigură rezidenților, în etape, accesul la surse de finanțare, în scopul lansării pe piață, în termen de 3 până la 6 luni, a unui produs sau serviciu. Programul poate include activități de educație antreprenorială, mentorat și de networking, în vederea creșterii rapide a afacerii".

Principalele modificări ale cadrului legislativ:

- clarificarea mecanismului de analiză din perspectiva practiciei Uniunii Europene a competențelor de acordare a titlurilor de incubator, precum și a criteriilor de evaluare/indicatorilor de performanță;
- introducerea, definirea și redefinirea unor termeni și expresii în scopul mai bunei clarificări a noțiunilor existente în reglementarea anteroară. Sunt enumerate categoriile de operatori economici care pot avea calitatea de fondator de incubator de afaceri;
- clarificarea unor aspecte metodologice și de interacțiune cu autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul IMM-urilor;
- simplificarea procedurii de acordare a titlului de incubator de afaceri, prin eliminarea studiului de fezabilitate, precum și a altor reglementări ce îngreunau procedura;
- modificarea perioadei de valabilitate a titlului de incubator de afaceri – de la 10 ani la perioada nedeterminată;
- introducerea termenului de 30 de zile lucrătoare dela data depunerii cererii de emitere a titlului de incubator de afaceri pentru soluționarea acesteia;
- introducerea termenului de zece zile lucrătoare pentru informarea solicitantului de către autoritatea administrației publice centrale cu atribuții în domeniul IMM-urilor, în cazul existenței unei documentații incomplete;
- introducerea de precizări mai clare cu privire la termenul de valabilitate și clauzele contractului de prestări servicii dintre fondator și administrator;
- oferirea posibilității de a face dovada colaborării cu societăți/experti în managementul afacerilor, față de obligația de a deține personal calificat cu experiență în managementul afacerilor cum este în actuala lege;
- reducerea numărului tipului de incubatoare de afaceri de la opt, în legislația actuală, la trei: incubator de afaceri cu portofoliu mixt, incubator tehnologic și de afaceri, incubator specific unui sector;
- extinderea posibilităților de finanțare a incubatoarelor de afaceri prin utilizarea oricărei surse legale identificate;
- prevederea posibilității ca fondatorul să fie și administrator al incubatorului de afaceri;
- menționarea mai clară a facilităților fiscale de care poate beneficia fondatorul incubatorului de afaceri, prin intermediul măsurilor de ajutor de stat/de minimis, inițiate de autoritățile publice centrale și/sau locale, în limitele bugetului alocat anual.

Această nouă formă a legii abrogă Legea nr.102/2016, privind incubatoarele de afaceri și Ordinul ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat nr. 17/2017, privind aprobarea responsabilităților Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat pentru aplicarea prevederilor Legii nr. 102/2016, privind incubatoarele de afaceri.

Sursa: www.imm.gov.ro

Robert COTUNA
ADR Nord-Est

Legea francizei aprobată: noi reguli pentru contractele de franciză

Potrivit unui comunicat al Ministerului pentru Antreprenoriat și IMM-uri, Executivul a aprobat proiectul privind legea francizei la nivel local.

Prin actul normativ adoptat se stabilesc noi reguli de informare simplă și transparentă înaintea încheierii contractului de franciză, fapt ce va duce la concretizarea unor parteneriate de succes între francizor și francizat.

Legea francizei - noutățile actului normativ

- alinierea termenilor cu cei utilizați la nivel internațional în domeniul francizei, pentru o mai bună claritate a textului,
- introducerea termenului de „francizat”, utilizat pentru partenerul francizorului,
- introducerea conceptului de „unitate-pilot”,
- utilizarea termenului „document de dezvăluire de informații” de către toți francizorii, pentru uniformizarea procedurilor de informare a potențialilor francizați, document prin care este recomandabil să se realizeze dezvăluirea informațiilor între viitorii parteneri,
- înființarea Registrului Național de Franciză în scopul transparentizării evoluției pieței de franciză autohtone.

În unitatea-pilot, pe parcursul unui an, francizorul testează și definitivează tipul de afacere pe care urmează să o vândă în sistem de franciză. Astfel francizatul va prelua o afacere verificată, fiindu-i mai ușor să dezvolte un business după un model funcțional, în lipsa unei experiențe antreprenoriale anterioare. Registrul Național de Franciză are rolul de monitorizare a afacerilor în sistem de franciză și de evidențiere a datelor statistice utile. În

acest fel, antreprenorii români de succes vor fi încurajați să își francizeze afacerile, iar francizorii străini să își extindă rețelele în țara noastră, crescând, astfel, probabilitatea ca un număr mai mare de întreprinzători români să fie atrași să dezvoltă afaceri în regim de franciză.

În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a Legii pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 52/1997 privind regimul juridic al francizei cu modificările și completările ulterioare, Asociația Română de Franciză va înființa Registrul Național de Franciză. Francizorii din România au posibilitatea de a înregistra documentul de dezvăluire de informații (DI) în Registrul Național de Franciză în mod gratuit.

Sursa: www.start-up.ro

Emilia Mihaela COȘERU
IPA Galați

Directiva whistleblowers, adoptată de UE. Firmele cu peste 50 de angajați și instituțiile publice, obligate să aibă un departament special care va gestiona plângerile angajaților

Consiliul UE a votat în octombrie 2019 directiva privind protecția avertizorilor (whistle-blowers), act care urmează să fie publicat în Jurnalul oficial și apoi implementat obligatoriu de statele membre până în 2021, potrivit unui comunicat al instituției.

Directiva obligă firmele și instituțiile cu peste 50 de angajați, dar și municipalitățile din localitățile cu peste 10.000 de locuitori să își organizeze canale interne (departament, persoană sau serviciu externalizat) pentru ca avertizorii să semnaleze nereguli interne. Companiile de peste 50 de angajați și instituțiile publice vor fi obligate să protejeze identitatea avertizorilor și să se asigure că aceștia nu vor suferi represalii.

Mai mult, directiva lasă la latitudinea statelor membre posibilitatea de a obliga și firmele mici, sub 50 de angajați, să aibă un asemenea departament de gestionare a sesizărilor depuse de avertizori. Directiva stabilește domeniile în care avertizorii au dreptul să raporteze încălcări ale dreptului Uniunii:

- achizițiile publice;
- serviciile, produsele și piețele financiare, precum și prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului;
- siguranța și conformitatea produselor;
- siguranța transporturilor;
- protecția mediului;
- protecția radiologică și securitatea nucleară;
- siguranța alimentelor și a hranei pentru animale, sănătatea și bunăstarea animalelor;

- sănătatea publică;
- protecția consumatorului;
- protecția vieții private și a datelor cu caracter personal și securitatea rețelelor și a sistemelor informaticе;

Ce obligații vor avea din 2021 firmele cu peste 50 de angajați:

- Să instituie canale pentru primirea raportărilor "în condiții de siguranță, astfel încât să fie protejată confidențialitatea identității persoanei care efectuează raportarea și a oricărei părți terțe menționate în raportare și să se împiedice accesul la aceasta a membrilor neautorizați ai personalului".
- Să emită o confirmare de primire a raportării, adresată persoanei care efectuează raportarea, în termen de șapte zile de la primirea respectivă;

- Să desemneze "o persoană imparțială sau un departament imparțial, competent în ceea ce privește întreprinderea unor acțiuni subsecvente raportărilor, care poate fi aceeași persoană sau același departament ca cel care primește raportările și care va menține comunicarea cu persoana care efectuează raportarea și, dacă este cazul, va solicita informații suplimentare de la aceasta și îi va transmite feedback".
- Să răspundă în maximum trei luni de la primirea raportării;
- Canalele interne permit raportarea în scris sau oral sau ambele. Raportarea orală se poate realiza prin telefon sau prin alte sisteme de mesagerie vocală, și, la cererea persoanei care efectuează raportarea, printr-o întâlnire față în față într-un interval de timp rezonabil.

Context: Comisia Europeană a propus încă din aprilie 2018 această directivă, citând scandaluri precum Dieselgate, Panama Papers sau Cambridge Analytica – toate pornite de la un whistleblower din interiorul companiilor. Țări precum Luxemburg, Irlanda și Ungaria s-au opus unor aspecte ale directivei, cerând ca informațiile legate de plata taxelor să nu fie acoperite, dar Germania, Franța și Italia au insistat ca și acestea să fie parte a directivei, potrivit Deutsche Welle.

Sursa: www.g4media.ro

Irina BULGARIU
TEHNOPOLIS IAȘI

„Fabricat în Moldova” la Iași devine o tradiție

Românii de pe Prut își dau mâna pentru construirea afacerilor durabile. Ca urmare a succesului înregistrat de primele două ediții, în perioada 20 – 22 septembrie 2019, Centrul Enterprise Europe Network din cadrul Tehnopolis Iași și ADR NE, în colaborare cu Centrul Enterprise Europe Network (EEN) din cadrul Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova au organizat cea de-a treia ediție a forumului „Fabricat în Moldova”. Scopul acestuia a fost prezentarea oportunităților necesare susținerii producătorilor din Republica Moldova, deschiderea acestora către piețele europene și amplificarea relațiilor comercial - economice.

Scopul acestuia a fost prezentarea oportunităților necesare susținerii producătorilor din Republica Moldova, deschiderea acestora către piețele europene și amplificarea relațiilor comercial - economice cu România. Evenimentul s-a desfășurat în spațiul special amenajat din fața Palatului Culturii din Iași, unde cele peste 50 de companii participante din Republica Moldova au avut atât posibilitatea de a-și prezenta produsele, cât și de a purta un dialog cu potențialii parteneri de afaceri. La această ediție s-a pus accent pe vinificatori, deoarece forumul a fost încadrat în Festivalul "Iași - Capitala Vinului

de Calitate" organizat de către Primăria Iași, însă nu au lipsit producători din domeniul agro-alimentar, textil (haine, blănuri), meșteșugărit etc. Rezultatele nu au întârziat să apară chiar din timpul evenimentului, companiile Maalex Grup SRL și MA Logistic Group SRL, deschizându-și firme în România pentru a facilita exportul de articole din piele și, respectiv, a celor din îmbrăcăminte cu design italian, compania Ionel SA și-a găsit distribuitor pentru gama de îmbrăcăminte pentru bărbați și femei pe care o produce, combinatul de Vinuri

de Calitate Mileștii Mici a semnat primul său contract pe piața României, iar brandul Ronți al companiei Art-Proeco SRL intenționează în viitorul apropiat să își deschidă propriul magazin în Iași.

Alte 3 companii din Republica Moldova au participat pe 14 octombrie 2019 la târgul din Iași, realizat cu ocazia Sărbătorilor Iașului și Sfintei Parascheva, promovându-și produsele și cu această ocazie. La succesul evenimentului au contribuit și partenerii rețelei EEN: Primăria Iași, Camera Bilaterală de Comerț și Industrie Republica Moldova – România, Camera de Comerț și Industrie Iași, Camera de Comerț și Industrie a Republiei Moldova și Oficiul Național al Viei și Vinului Moldova.

Maria Gabriela COMAN
TEHNOPOLIS IAȘI

Misiune economică a companiilor din Ucraina la cel mai mare Târg Agricol din Regiunea Moldovei - AGRALIM 2019

Ca în fiecare an, județul Iași a devenit polul agriculturii din Regiunea de Nord – Est, prin organizarea celui mai mare eveniment agrar - Târgul pentru Fermieri AGRALIM 2019 de la Lețcani (Parcul Agroindustrial TransAgropolis).

Ediția din acest an a reunit peste 150 de companii și branduri din sectorul agricol, care au adus în atenția publicului vizitator o ofertă complexă de tractoare, utilaje și tehnică agrară, uscătoare, silozuri, mașini de transport cereale, tehnologii și echipamente pentru irigații, sere și solarii, material săditor, semințe, pesticide și îngărsămintă chimice, echipamente și tehnologii pentru creșterea animalelor, nutrețuri combinate și hrana pentru animale, produse de uz veterinar, servicii de certificare agricultură ecologică, biocombustibili, servicii financiare și leasing, soluții informatiche pentru agricultură.

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est, în calitate de punct local de contact al Rețelei Enterprise Europe Network, a organizat, în data de 20 septembrie 2019, evenimentul de brokeraj intitulat "Întâlnire Transnațională Ucraina-România", care a inclus întâlniri bilaterale între firme din Regiunea Nord-Est și reprezentanți ai Agroclusterului Dniester din Ucraina, care au fost întreprinderi mici și mijlocii specializate în cultivarea de cereale, legumicultură, creșterea animalelor, producția de lactate etc.

Domeniile de interes avute în vedere de către participanți au vizat:

- noi soluții pentru o agricultură ecologică;
- metode moderne de conducere a afacerilor agricole, cultivarea solului cu tehnologii moderne;
- tehnologii moderne de reciclare folosite în sectorul agricol;

- sortarea, calibrarea și ambalarea fructelor recolțate;
- utilaje agricole pentru cultivarea solului, recoltoare pentru recoltarea fructelor și legumelor etc.

Barierele de limbă nu au ridicat nicio problemă în comunicarea dintre reprezentanții delegației ucrainene și companiile românești prezente la eveniment, astfel încât, la mesele de discuții, au fost abordate subiecte concrete despre posibilitățile de colaborare în perioada următoare.

Ambele părți și-au exprimat interesul pentru noi schimburile comerciale, parteneriate transfrontaliere pentru accesarea de fonduri dedicate, schimb de experiență și proiecte de cercetare și dezvoltare comune. Evenimentul a deschis o cale de comunicare între țări învecinate, care poate fi valorificată cât mai mult și prin prisma avantajelor unei poziționări geografice avantajoase.

Lidia BEȚOAEA
ADR Nord-Est

Săptămâna europeană a Securității și Sănătății în Muncă 2019

Inspectoratul Teritorial de Muncă Constanța în parteneriat cu Centrul Enterprise Europe Network Constanța din cadrul Camerei de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța, au organizat în data de 21 octombrie 2019, la sala de conferințe CCINA, cu ocazia „Săptămânii europene a Securității și Sănătății în Muncă 2019”, workshop-ul „**Prevenirea riscurilor generate de substanțe periculoase**”, în cadrul campaniei europene „**Locuri de muncă sănătoase prin managementul substanțelor periculoase**” 2018-2019.

Evenimentul s-a adresat atât specialiștilor din domeniul securității și sănătății în muncă, cât și managerilor, lucrătorilor și reprezentanților acestora, care împreună trebuie să colaboreze pentru prevenirea riscurilor și promovarea sănătății la locul de muncă. „Săptămâna europeană a Securității și Sănătății în Muncă” este un eveniment organizat începând din anul 2000 în luna octombrie a fiecărui an de către Agenția Europeană de Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA), cu sediul în Bilbao, Spania, organizație al cărei obiectiv este îmbunătățirea securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă prin stimularea schimbului de informații tehnice, științifice sau economice și promovarea unei culturi a preventiei. Pentru realizarea acestui deziderat este necesară implicarea tuturor factorilor interesați, evidențiindu-se atât importanța aptitudinilor de conducere și gestionare, cât și importanța participării lucrătorilor pentru creșterea siguranței la locul de muncă. De-a lungul întregului an 2019, EU-OSHA celebrează 25 de ani de colaborare cu punctele focale naționale, partenerii sociali, partenerii de campanii și alte părțile interesate,

pentru a face locurile de muncă din Europa mai sigure, mai sănătoase și mai productive.

Enterprise Europe Network (Rețeaua Întreprinderilor Europene) este partener al Agenției Europene de Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) și colaborează la organizarea evenimentelor legate de siguranță și securitatea în muncă, diseminarea publicațiilor, materialelor de informare și promovare a campaniilor organizate de EU-OSHA.

Centrul Enterprise Europe Network Constanța are o colaborare îndelungată cu Inspectoratul de Muncă Constanța și în dorința de a transmite informațiile cu caracter de noutate de la EU-OSHA și de a distribui materiale promotionale ale campaniei “Locuri de muncă sănătoase prin managementul substanțelor periculoase”, a participat în “Săptămâna europeană a Securității și Sănătății în Muncă 2019” și la alte două întâlniri organizate de ITM Constanța cu reprezentanți ai firmelor din domeniul industriei navale și agriculturii.

Corina ÜRMÖSI
CCINA Constanța

Reuniunea Thematic Group Research și eveniment de brokeraj.

IPA Galați în colaborare cu Fundația Centrul Român pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Agenția pentru Dezvoltare Regională București -Ilfov au organizat acest eveniment în perioada 7-8 Octombrie 2019, în București (Biblioteca Centrală a Politehnicii). Întâlnirea s-a adresat Grupului Tematic de Cercetare și colaborării cu NCP-urile și a oferit instruire și schimb de experiență pe teme legate de accesarea programelor de finanțare a cercetării UE. Informațiile diseminate și temele dezbatute au fost:

- Informații despre ERANETTRANSCAN-2
- Sesiune pitch și feedback cu două companii: Zitec și Syswin Solutions
- Radarul Inovării: colectarea cunoștințelor și diseminarea experienței
- GBER și sigiliul de excelență
- Colaborările cu NCP-urile: noua structură a rețelei de NCP-uri; pregătirea pentru workshop-ul ce va avea loc în cadrul Conferinței Anuale a Enterprise Europe Network.
- Prezentarea profilelor “partner search”
- EIC Pilot (Enhanced European Innovation Council)
- Noul accelerator EIC îmbunatatit

Ulterior, în data de 9 Octombrie 2019, a avut loc evenimentul de brokeraj “SMARTeMATCH” care a adunat un număr mare de companii din țară și din străinătate, interesate să întâlnească noi parteneri de afaceri și inovare, să crească cifra de afaceri sau profitul prin dezvoltarea de proiecte din domeniul inovării digitale.

Vasili APOSTOL
IPA Galați

Evenimente de brokeraj organize de Enterprise Europe Network

07 ianuarie 2020	MATCHFEST at CES 2020 -Eveniment de brokeraj	Las Vegas, NV, SUA
21 ianuarie 2020	7th Zaragoza Furniture Exhibition - Eveniment de brokeraj	Zaragoza, Spania
26 ianuarie 2020	Fashion Match Düsseldorf - Misiune economică	Düsseldorf, Germania
27 ianuarie 2020	Health Tech Hub (HTH) Styria - Pitch & Partner 2020 - Eveniment de brokeraj	Graz, Austria
29 ianuarie 2020	Biogaz Europe - Bois Energy - ReGen Europe Eveniment de brokeraj	Nantes, Franța
06 februarie 2020	VIII Inward Trade Mission in the Agrofood sector to La Rioja - Eveniment de brokeraj	Logroño, Spania
14 februarie 2020	International Brokerage Event MBM Tourism Prague 2020 Evenoment de brokeraj	Praga, Cehia
04 martie 2020	Futurebuild Matchmaking 2020 - Eveniment de brokeraj	Londra, UK
22 aprilie 2020	Floating Offshore Wind Turbine 2020 Eveniment de brokeraj	Marsilia, Franța
27 aprilie 2020	InMotion 2020 Smart Textiles International Conference and B2B Matchmaking - Eveniment de brokeraj	Weimar, Germania
28 mai 2020	Autonomous Vehicles Summit Matching - Eveniment de brokeraj	Bratislava, Slovacia
20 august 2020	Outgoing Romanian company mission to Armenia Misiune economică	Yerevan, Armenia

Misiunea Centrelor Enterprise Europe Network este de a ajuta firmele locale să-și internaționalizeze afacerile, prin oferirea de consultanță de comerț exterior, identificarea de noi piețe de desfacere a produselor/serviciilor, stabilirea de contacte cu potențiali parteneri pentru a dezvolta împreună noi afaceri/tehnologii sau finanțatori pentru idei de afaceri, invenții, inovații.

Contactează filiala locală Enterprise Europe Network găzduită de:

Camera de Comerț, Industrie, Navigație și Agricultură Constanța

Adresa: 900457 Constanța, Bd. Alexandru Lăpușneanu nr. 185A

Telefon: +40 241 550.960

Fax: +40 241 619.454

E-mail: een@ccina.ro

Web site: www.ccina.ro

Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Galați

Adresa: 800208 Galați, Str. Mihai Bravu nr. 46

Telefon: +40 234 460.312

Fax: +40 236 460.650

E-mail: een@ccialg.ro

Web site: www.cciagl.ro

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est

Adresa: 610125 Piatra Neamț, Str. Lt. Drăghiescu nr.9

Telefon: +40 233 218.071

Fax: +40 233 218.072

E-mail: een@adrnordest.ro

Web site: www.adrnordest.ro

Tehnopolis SRL Iași

Adresa: 700671 Iași, Bd. Poitiers nr. 10

Telefon: +40 332 102.208

Fax: +40 332 102.108

E-mail: relatii.publice@tehnopol-is.ro

Web site: www.tehnopol-is.ro

IPA SA Galați

Adresa: 800025 Galați, Str. Portului nr. 23

Telefon: +40 236 433.467

Fax: +40 236 433.467

E-mail: bazilapostol@ipa.ro

Web site: www.ipagl.ro

PARTENER COORDONATOR EDIȚIE - Camera de Comerț, Industrie și Agricultură Galați

COLECTIVUL DE REDACȚIE CONSORȚIU ERBSN

Irina GĂITĂNARU

Liliana BAICU

Victorița DRAGOMIRESCU

Lidia BEȚOAEA

Corina ÜRMÖSI

Lucian HOFMAN

Ruxandra SERESCU

Robert COTUNA

Manuela BACIU

Vasili APOSTOL

Nora MOCANU

Emilia Mihaela COȘERU

Ionuț MOCANU

Sorin BABAN

Geanina ONODI

Gina Mariana MANTA

Gabriela Maria COMAN

Cristina BĂLAŞA

Cătălina CAZACU

Irina BULGARIU

Florin Constantin ȘERBESCU

www.enterprise-europe-erbsn.ro

[www.fb.com/EasternRomanianBusinessSupportNetwork/](https://www.facebook.com/EasternRomanianBusinessSupportNetwork/)

ISSN 2068 - 827X

een.ec.europa.eu

ERBSN
Eastern Romanian Business
Support Network

enterprise
europe
network
Service de consultanță la dispoziție
Intreprinderii dumneavoastră

European
Commission